

ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ». ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Ελένη Φιλιππίδου

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/University of Sorbonne Paris Nord/College Idelf

Εισαγωγή

Το πεδίο αυτής της έρευνας είναι ένα από τα ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, που ονομάζεται Γαλλικό Καλλέγιο Ελλάδος «Institution d'Etudes Françaises» (IdEF) και εδρεύει στην Αθήνα. Το καλλέγιο διαθέτει δύο τμήματα: α) Τμήμα Επιστημών Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού και Τεχνικών και β) Τμήμα Νομικής. Στο δεύτερο εξάμηνο του πρώτου ακαδημαϊκού έτους του Τμήματος Επιστημών και Τεχνικών Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού διδάσκεται το μάθημα του Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού. Το μάθημα αυτό έχει θεωρητικές και πρακτικές ενότητες, οι οποίες υπό κανονικές συνθήκες διδάσκονται στους φοιτητές μέσω επίσηπης διδασκαλίας. Ωστόσο, από τον Μάρτιο του 2020, εξαιτίας της πανδημίας, το μάθημα αυτό ξεκίνησε να διδάσκεται εξ αποστάσεως.

Σκοπός της παρούσας ερευνητικής εργασίας είναι να μελετήσει τις απόψεις των πρωτοετών φοιτητών του Τμήματος Επιστημών Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού και Τεχνικών του ακαδημαϊκού έτους 2019-2020, όσον αφορά την εξΑΕ, στο πλαίσιο του προπτυχιακού μαθήματος «Ελληνικός Παραδοσιακός Χορός».

Μεθοδολογία

Η συλλογή των δεδομένων της έρευνας πραγματοποιήθηκε με την εθνογραφική μέθοδο συλλογής και ανάλυσης δεδομένων (Thomas, & Nelson, 2003), υπό τους όρους μιας διαδικτυακής εθνογραφίας ή αλλιώς Netnography (Kozinets, 2010). Η ανάλυση και η ερμηνεία των δεδομένων πραγματοποιήθηκε στη βάση της «πυκνής περιγραφής» του Geertz (2003), ως είδους γραφής και εθνογραφικής ανάλυσης που ερμηνεύει ταυτόχρονα την περιγραφή και την ερμηνεία των εθνογραφικών δεδομένων (Φιλίππίδου, 2018). Σημαντική παράμετρο στην ανάλυση και την ερμηνεία των δεδομένων καταλαμβάνει η έννοια του «αναστοχασμού» (Altrichter, Presch, & Szepietki, 2001), η οποία συνέβαλε στην εγκυρότητα και στην αξιοπιστία της συγκεκριμένης έρευνας, καθώς η ερευνήτρια ήταν συνάμα και διδάσκουσα στο μάθημα του «Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού» και εκείνη που διαμόρφωσε την εξ αποστάσεως δομή του συγκεκριμένου μαθήματος.

Αποτελέσματα

Εικόνα 1: Το θεωρητικό μέρος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Εικόνα 2: Το πρακτικό μέρος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Από τις συνεντεύξεις προέκυψαν ευρήματα, τα οποία αντικατοπτρίζουν τις ανησυχίες των φοιτητών για την εξΑΕ, καθώς δεν υπήρχε προηγούμενη εμπειρία συμμετοχής σε αυτήν. Ειδικότερα, τους συμμετέχοντες απασχόλησαν περισσότερο οι έννοιες: (α) της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας, (β) της πρόσβασης, (γ) του ελέγχου, της ανεξαρτησίας και της αυτονομίας. Όμως υπήρχαν και φοιτητές, που θεωρήσαν τις έννοιες αυτές ως πλεονέκτημα. Ωστόσο, σχεδόν όλοι οι φοιτητές αποκάλυψαν τα βίντεο ως έναν ή, απρόσωπο τρόπο διδασκαλίας [...] στον οποίο ο εκπαιδευτικός είναι απρόσιτος και χρησιμοποιεί έναν πιο απρόσωπο τρόπο διδασκαλίας...» θεωρώντας τη δια ζώσης διδασκαλία του χορού «...αντικατάστατη...».

Όσον αφορά τη δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος της εξΑΕ, ομολογήθηκαν βελτίες από τους φοιτητές. Συγκεκριμένα, θεωρήθηκαν ως «...ενδιαφέροντα...» ή «...οργανωμένα και ποικιλικά...», όπως επίσης και «...κατανοητά...» γεγονός που οδήγησε τους φοιτητές σε «...νέους τρόπους σκέψης αντιμετώπισης [...] και διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος...» και γενικά έρατο του αντικείμενου του χορού.

Τέλος, όσον αφορά την αξιολόγηση της διδασκαλίας που πραγματοποιείται οι απόψεις των φοιτητών ήταν θετικές, καθώς θεωρήθηκε ότι λειτουργεί ως συμβουλευτικά και καθοδηγούσε τους φοιτητές, παρέχοντας τους συνεχής ανατροφοδότηση.

Κλείνοντας, θα πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι όλοι οι φοιτητές τόνισαν ότι τα πλεονεκτήματα της δια ζώσης διδασκαλίας είναι πολύ περισσότερα από αυτά της εξΑΕ. Ωστόσο, αναγνώρισαν ότι ο τρόπος που διεξήχθη το συγκεκριμένο μάθημα, εν καιρώ πανδημίας, ήταν «...ο καλύτερος δυνατός...».

Συμπεράσματα

Οι υπό μελέτη φοιτητές εμφανίστηκαν θετικοί απέναντι στην εξΑΕ. Ωστόσο, προέβλεπαν εφιασμένους προβληματισμούς, οι οποίοι είχαν να κάνουν με την έλλειψη γνώσεων τόσο αναφορικά με τον τρόπο αυτόν της εκπαίδευσης, όσο και με την χρήση της τεχνολογίας. Μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές επεσήμαναν την ανάγκη «...να χαρτίνο...», εννοώντας ότι η κανονική παρουσία αποτελεί σημαντική παράμετρο στη διδασκαλία του Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού.

Συμπερασματικά, από την περιγραφή και την ερμηνεία των δεδομένων διεξάγεται το συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα της εξΑΕ επικρατούν από το άγχος των φοιτητών όσον αφορά τη χρήση της τεχνολογίας, από τις στερεοτυπικές απόψεις που έχουν για την έννοια της αλληλεπίδρασης, αλλά και από τον συμβατικό τρόπο διδασκαλίας που γνώρισαν έως τώρα. Αναμφίβολα η εξΑΕ του Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού αποτελεί μια καινοτόμα προσπάθεια. Ενδιαφέρον θα ήταν, σε μια μελλοντική προσπάθεια, να μελετηθούν και οι απόψεις των φοιτητών οι οποίοι διδάχθηκαν το μάθημα αυτό μόνο διαμέσου της εξΑΕ.

Βιβλιογραφικές αναφορές

1. Αλαφούνη, Ν., Καλλιβαρούλη, Γ. Α., Αναράκης, Ορσενούδης, Θ., & Σκουρτούλης, Η. (2019). Ανασκή Συμβουλευτική Διετής Λειτουργίας Πανεπιστημίου: Η Ευρωπαϊκή και η Παγκόσμια Προσαρμογή. Στο Πρακτικά 13ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Αισιολογία & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Επιμετρώμενη» (σελ. 60-61) από το μάθημα της εκπαίδευσης (τ. 1, σελ. 145-161). Αθήνα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών.
2. Altrichter, H., Presch, P., & Szepietki, B. (2001). Οι εκπαιδευτικοί ερευνητές: το έργο τους. Με εισήγηση στις μεθόδους έρευνας (επιμ. Μ. Δελγητώνη). Αθήνα: Μεταίχμιο.
3. Filippidou, E. (2016-2019). Support de cours "Danse". Αθήνα: Université Paris 13 Idelf.
4. Filippidou, E. (2022). The dance from a distance: The pandemic and its contribution to changing the content of dance. *International Journal of Social Science Research and Review*, 5(3), 21-30.
5. Geertz, C. (2003). *The Interpretation of cultures*. Athens: Metastasis.
6. Καλλιβαρούλη, Α., Κουσιώτης, Μ., & Γεωργιάδης, Γ. (2020). Ολοκατασκευαστική μάθηση και η τηλεδιδασκαλία στην εξΑΕ. *Ανασκή Εκπαίδευση*, 16(1), 44-53.
7. Kozinets, R. (2010). Netnography: The Marketer's Secret Weapon. *NetBase*.
8. Αναράκης, Α. (2001). Ανασκή και εξ Αποστάσεως Πολυμορφική Εκπαίδευση: Προβληματισμοί για μία ποικιλία προηγμένων σχεδιασμού Μάθησης (Επιμ.) Απόψεις και προβληματισμοί για την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σελ. 1-15). Αθήνα: Προπομπές.
9. Saeed-Beck, L. (2004). Virtual ethnography: Online and offline. *International Journal of Qualitative Methods*, 3(2), 1-14.
10. Σουλτάνας, Α. (2018). Διδασκαλία ελληνικού παραδοσιακού χορού με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης: οι απόψεις νέων. Το παράδειγμα κρητικού χορού. (Ματσοπούλη Βασιλίη). Πτυχιακή Γνωστικό Κλάδος.
11. Thomas, J. R., & Nelson, J. K. (2003). Μέθοδος έρευνας στη φυσική δραστηριότητα. (επιμ. Κ. Κατριβαρούλη). Αθήνα: Γαλλικό Καλλέγιο Ελλάδος (IdEF) Παρισίων.
12. Φιλίππίδου, Ε. (2018). Διεξάγοντας τη σύνοψη ερευνητικής τους ανθρώπων: κυβερνητική προώθηση του χορού στο γαλλικό εθνικό δρώμενο του «Κόμης de ΕΛΑΐδα» και Τουρκία (Διδακτορική διατριβή). Αθήνα: Σ.Ε.Φ.Α.Α.Ε.Κ.Π.Α.
13. Wong, D. (2014). On the move: from performance to executive ethnography and back again. In E. Καλλιβαρούλη, & Α. Βασιλίη (eds.), *Introduction to ethnopedagogy* (pp. 285-312). Athens, Asia: